

Ан – афырпхәзызба ләзатцә дихцәажәон

Хәнеңдә рфырхатца

Наира Сабекиа

■ Аиаша дыгәгоуп аиаша ила, харғы иахы ҳ-Апсны хәызы иахалашо амра, иҳамоу атынчра зынагзакомызт ахәйнәткаара дүззә Урыстыла ажәә хатанамкызыты.

Абар шыта ф-шыкеса тит Урыстыла Украина имфаднагоижкеен арратә аоперация чыда. Уи аханнатә иалагылоуп Апсны атеицә. Хъяа дууп ҳажәлар мач рзы убра ҳақкынцә ахәтхо, аха ахақәйтре нагза уоурц азын еснагы уабызар мазеизароуп, ашәартараан иувагылаз аиашьара изууроуп. Абри аамта итәгзаны, Украина зхы ытцызыхиз анацистәа ирәғалоу аибашырағы итахәеит 30-сык инреиханы Апсны атеицә.

Ааигәа Гәйлрүпш араион, Агәйзера ахаблан иаартын Украина на арратә аоперацияғы итахаз СВО

афырхатца Давид Заур-иңа Сабекиа ихъзала ахәтпра тзы.

Дийт иара Башкоростан, ақалақ Стерлитамак. Иара убра далгейт ашкол, дән Башкирия ахәйнәткарратә университет аиурист изанаатла. 2016 шыкәсазы Давид дахысит арратә матзура ВДВ абрагада ақалақ Кубленко, Москватәи аобласт. 2018 шыкәса ноиабр азы инапы ата-иофит аконтракт Урыстылатәи Афедерация атәйлахчара Амиинистрағ, дагыхынхәит Апсныңа, абра арратә матзура дахысирц. Хышыкеса дахысузан Гәдоута икоу Урыстылатәи арратә базағы 7-тәи апшыхәрәтә рота аәнни. Агәйзера иара дынхон иаб иахәшүзәа Дареңвани Елисои рәни. Агәйзера иара изы имчы татаган, ишамхы рәгәаган.

Аконтракт афбатәи аәхәараан Давид диаган ақалақ Будионовск, Ставрополтәи аәсаң аәнни икоу арратә базаҳ.

2022 шыкәса 24 февраль инаркны далахын Урыстыла Украина имфаднаго арратә аоперация. Абри ашикәс азы иара ғынтын иоухыз ахәрақәа ирыхъяны амдекомиссия ихы

дешақәитыртәызгы деитахынхәит ирхәтахы, «сара убра сатахуп» ҳәа атак рыйтау. Аиашазы, иара ифыз-цәа дыртхын ахәуенпш, акрыздыру абышәа змоу акомандақатсағыс, избансар иара дахысұлан азықаттара бзия, насты убри ақынза алахәыха, ақәйгара инышушан, иага тәғылазаша шынан иалагылазарғы исолдатцәа ргәи шытихуан, иғара ргон, «Хара ҳаптазаара ҳтәила иатәул, ҳаптазаара Аңнәа итууп» ихөн иара, абас – дыргәладыршәоит ифызцәа.

Дәхеит Давид Сабекиа ианвар 7 рзы адца шынаигзоз. Ифырхатцараз дантажа аштахы ианашибан Урыстыла атәйлахчара Амиинистра ахъзала ахамтақәа.

Ахәтпра тзы аартуа уи мәғаңизгоз, Гәйлрүпш араион, ауажәларратә еиекаара «Русское содружество» анапхасы Валентина Пицевич иләеит Апсны Урыстылеи ртени лаша Давид ихъз ҳаштра шақыым. Ажәхәкәа қарцеит Вл. Арзынба ихъз зху амузеи аиҳабы, Апсны Афырхатца Мэиа Бея. Аешьара рыхзала еизаз итабу ҳәа реиҳеит Нугзар Сабекиа. «Давид дышкыпшаз иудиене ипсаҳит, аха азәгы димырхашеит, фырхататас ихы мәғаптегит», – азәеит иара.

Ләзатцә дәхаз ан Рашана Сабекиа илгәалалыршәон лықкән ипстазаара: «Давид, иниңиз мачуп, аха изуҳәаша раңауп, иара еснагы ихы-иेи ихаччон, деилкъан оумакала бзия ибон иаб ипсадыгыл Апсны. Сара сышка иааилотт лассы-лассы ифызцәа, дахгәларшәо ҳәччоит, ҳагъцәуит, аибашырағы рапхатәи ахәра ғәгәа аниоуз «Сыңкәйн деикәхеит, анңа диман азы ҳәа схә-уан, аха иахы атәзазаара ианымшәо ахәра дансцәага исхәгәгәшьеит – «сыңкәйн анңа бзия дибон, анңа дигитеит ҳәа».

Лабжышда уаззызырфуамызт ан-афырпхәзыба Рашана лгәйжылага ажәқәа, ла ақәрахымзә изкны илғыз ажәенираала Ажәалага-лакәа рхәеит СВО алахәыла Андреи Чирков, Вадим Никоненко.

Алахъеиқтарата митинг ашқа иааиз ашколхәыцәа ажәған ахъ идаиқәрдеит анкыапыштарчәеи, ахәйәх шәкәкәақәе – урт атынчреи ацқареи ирсимволуп. Ҳаштра ropyқымлааит атынчреи аиашареи зыңтазаара ахтнызтаз ҳтәицәа зегы.

Ныңға иаахәаз анефтаалытқәа рыла азатқылатира амфапгараан;

14% - Апсны афынтықа анефтаалыт аимпортиорцәа рәни аизакылатира ду ахасабала иаахәаз анефтаалытқәа рыла азатқылатира амфапгараан;

18% - Апсны антың иаахәаз анефтаалытқәа рыла азатқылатира амфапгараан; Адизельтә былтәи атираан:

4% - анефтаалытқәа аизакылатира амфапгараан, анефтаалытқәа римпортиорцәа рыла анефтаалытқәа аизакылатира ду ахасабала рыти-рығы уахъ иналатданы;

6% - Апсны афынтықа иаахәаз анефтаалытқәа рыла азатқылатира амфапгараан;

10% - Апсны антың иаахәаз анефтаалытқәа рыла азатқылатира амфапгараан;

8% - анефтаалытқәа аизакылатираан;

4% - Апсны анефтаалытқәа хазхатала рекспорт амфапгаразы ачыдалаатә зин змоу аилахәыра «Роснефти» уи иағыгу аиаплакқәи абылтә аагара азы аиқәшахтарақәа (аилазарқәа) зыбжызтаз аиаплакқәа рыла аизакылатира амфапгараан.

Апсны амиинистра Реилазаара ақынца азинчы амоуп 2024 шыкәса пхынгымзә 1 азынза.

Ф-пышәарак рыкәша-мыкәша

Атараадырра азтцаарақәа

■ Атәйла Апзы-министр Александар Анқәаб Акәтәи ашколкәа рыртцааца гәыпшыки Жәлар Ризара-Апарламент адептат Наур Нарманиеи идиқлеит.

Урт Апзы-министр жәабранн-за 8, 2024 шыкәсазы Апсны атара Амиинистра итнажызы Адца № 21 инамаданы Апсны артцафратә еилазаара, ажъаратә школкәа рыртцааца, Апснытәи ахәйнәткарратә университет артцаацәгы уахъ иналатданы, еицәкны рзанааттә гәаанагара ахъаадыршыз ахәмәттә иртейт.

Иарбоу Адца ала, атара Амиинистра «аматәар «Аматематика: алгебреи агеометрии 9-тәи ақласс ағы», иара убас аматәар «Аматематика: алгебреи анализ алагареи, агеометрии 11-тәи ақласс ағы» ала ифны апшәара атәразы» Апкәра шықәнәртәеит. Артцафратә еилазаара ахәмәттә ахъаадыршыз ахәмәттә иртейт.

Ахәмәттә иарбоу ахъаадыршыз ахәмәттә ишагзәртә ала, атара Амиинистра иарбоу Адца атәжыраан аспециалисттә изныкымкәа еиуеншым аформатқәа рыла, атараадырреи, анаукеи, абызшәтә политеттәи Апарламенттә еилакы аилатаарағы уахъ иналатданы, иаадыршыз ахъаадыршыз позиция изахъамшызшит.

Ахәмәттә иарбоу ахъаадыршыз ахәмәттә ишагзәртә ала, атара Амиинистра иарбоу Адца атәжыраан аспециалисттә изныкымкәа еиуеншым аформатқәа рыла, атараадырреи, анаукеи, абызшәтә политеттәи Апарламенттә еилакы аилатаарағы уахъ иналатданы, иаадыршыз ахъаадыршыз позиция изахъамшызшит.

Аиыллара ахъаадыршыз ахәмәттә ишагзәртә ала, атара Амиинистра иарбоу Адца атәжыраан аспециалисттә изныкымкәа еиуеншым аформатқәа рыла, атараадырреи, анаукеи, абызшәтә политеттәи Апарламенттә еилакы аилатаарағы уахъ иналатданы, иаадыршыз ахъаадыршыз позиция изахъамшызшит.

Аиыллара ахъаадыршыз ахәмәттә ишагзәртә ала, атара Амиинистра иарбоу Адца атәжыраан аспециалисттә изныкымкәа еиуеншым аформатқәа рыла, атараадырреи, анаукеи, абызшәтә политеттәи Апарламенттә еилакы аилатаарағы уахъ иналатданы, иаадыршыз ахъаадыршыз позиция изахъамшызшит.

Аиыллара ахъаадыршыз ахәмәттә ишагзәртә ала, атара Амиинистра иарбоу Адца атәжыраан аспециалисттә изныкымкәа еиуеншым аформатқәа рыла, атараадырреи, анаукеи, абызшәтә политеттәи Апарламенттә еилакы аилатаарағы уахъ иналатданы, иаадыршыз ахъаадыршыз позиция изахъамшызшит.

Аиыллара ахъаадыршыз ахәмәттә ишагзәртә ала, атара Амиинистра иарбоу Адца атәжыраан аспециалисттә изныкымкәа еиуеншым аформатқәа рыла, атараадырреи, анаукеи, абызшәтә политеттәи Апарламенттә еилакы аилатаарағы уахъ иналатданы, иаадыршыз ахъаадыршыз позиция изахъамшызшит.

Аиыллара ахъаадыршыз ахәмәттә ишагзәртә ала, атара Амиинистра иарбоу Адца атәжыраан аспециалисттә изныкымкәа еиуеншым аформатқәа рыла, атараадырреи, анаукеи, абызшәтә политеттәи Апарламенттә еилакы аилатаарағы уахъ иналатданы, иаадыршыз ахъаадыршыз позиция изахъамшызшит.

Аиыллара ахъаадыршыз ахәмәттә ишагзәртә ала, атара Амиинистра иарбоу Адца атәжыраан аспециалисттә изныкымкәа еиуеншым аформатқәа рыла, атараадырреи, анаукеи, абызшәтә политеттәи Апарламенттә еилакы аилатаарағы уахъ иналатданы, иаадыршыз ахъаадыршыз позиция изахъамшызшит.

Аиыллара ахъаадыршыз ахәмәттә ишагзәртә ала, атара Амиинистра иарбоу Адца атәжыраан аспециалисттә изныкымкәа еиуеншым аформатқәа рыла, атараадырреи, анаукеи, абызшәтә политеттәи Апарламенттә еилакы аилатаарағы уахъ иналатданы, иаадыршыз ахъаадыршыз позиция изахъамшызшит.

Аиыллара ахъаадыршыз ахәмәттә ишагзәртә ала, атара Амиинистра иарбоу Адца атәжыраан аспециалисттә изныкымкәа еиуеншым аформатқәа рыла, атараадырреи, анаукеи, абызшәтә политеттәи Апарламенттә еилакы аилатаарағы уахъ иналатданы, иаадыршыз ахъаадыршыз позиция изахъамшызшит.

Аиыллара ахъаадыршыз ахәмәттә ишагзәртә ала, атара Амиинистра иарбоу Адца атәжыраан аспециалисттә изныкымкәа еиуеншым аформатқәа рыла, атараадырреи, анаукеи, абызшәтә политеттәи Апарламенттә еилакы аилатаарағы уахъ иналатданы, иаадыршыз ахъаадыршыз позиция изахъамшызшит.

Аиыллара ахъаадыршыз ахәмәттә ишагзәртә ала, атара Амиинистра иарбоу Адца атәжыраан аспециалисттә изныкымкәа еиуеншым аформатқәа рыла, атараадырреи, анаукеи, абызшәтә политеттәи Апарламенттә еилакы аилатаарағы уахъ иналатданы, иаадыршыз ахъаадыршыз позиция изахъамшызшит.

Аиыллара ахъаадыршыз ахәмәттә ишагзәртә ала, атара Амиинистра иарбоу Адца атәжыраан аспециалисттә изныкымкәа еиуеншым аформатқәа рыла, атараадырреи, анаукеи, абызшәтә политеттәи Апарламенттә еилакы аилатаарағы уахъ иналатданы, иаадыршыз ахъаадыршыз позиция изахъамшызшит.

Аиыллара ахъаадыршыз ахәмәттә ишагзәртә ала, атара Амиинистра иарбоу Адца атәжыраан аспециалисттә изныкымкәа еиуеншым аформатқәа рыла, атараадырреи, анаукеи, абызшәтә политеттәи Апарламенттә еилакы аилатаарағы уахъ иналатданы, иаадыршыз ахъаадыршыз позиция изахъамшызшит.

Аиыллара ахъаадыршыз ахәмәттә ишагзәртә ала, атара Амиинистра иарбоу Адца атәжыраан аспециалисттә изныкымкәа еиуеншым аформатқәа рыла, атараадырреи, анаукеи, абызшәтә политеттәи Апарламенттә еилакы аилатаарағы уахъ иналатданы, иаадыршыз ахъаадыршыз позиция изахъамшызшит.

Аиыллара ахъаадыршыз ахәмәттә ишагзәртә ала, атара Амиинистра иарбоу Адца атәжыраан аспециалисттә изныкымкәа еиуеншым аформатқәа рыла, атараадырреи, анаукеи, абызшәтә политеттәи Апарламенттә еилакы аилатаарағы уахъ иналатданы, иаадыршыз ахъаадыршыз позиция изахъамшызшит.

Аиыллара ахъаадыршыз ахәмәттә ишагзәртә ала, атара Амиинистра иарбоу Адца атәжыраан аспециалисттә изныкымкәа еиуеншым аформатқәа рыла, атараад

Дунеик зәзә абафхатәра

Тайф Аұбы диижъеи 85 ш. атра иазкны

Еңіздіруа аңсуса поет Тайф Аұбы диижъеи 85 шықаса тит.

Тайф Шынаадат-иңә Аұбы дийит (11.03.1930) Гәдоута араион Ачандара ақыттан СССР ашәкәйфөзә Рейдгүлес Аңсны ашәкәйфөзә Рейдгүлес дырылан. Д. И. Гәлия ихъз зху Аңсны ахәнтикарратә премия иашынан (иажәинраалақәа ре-

изга «Анықәапхызы» азы).

Гәдоута араион Ачандаратән ажъаратән ашкол дәнанға, дәталоит А. М. Горки ихъз зхыз Ақәтән ахәнтикарратә артафратә институт афилологиятә факультет (1967). 1983-1985 шш. раан дырысит А. М. Горки ихъз зху Москватә Алитературатә институт Иреиҳазу алитературатә кур-

сқәа. Аус иухъан ашәкәтыжырта «Алашара» ақны редакторс, ажурналқәа «Алашара», «Ашқоли апстазаарай» рредакциақәа рәкны, Аңсны ашәкәйфөзә Рейдгүлес аконсультантс. Аңсны Аңынцытәылат еибашыраан, Ақәа, 1992 ш. октябр жәбә рзы ақыртуа қәылағаа дрыткәеит, убри нахыс ихабар азәгы имбейт. Енкәхеит апоет Ақәа далаханы данықаз иифуз имшынца, «Бзиала иаҳзырыша» хәа ахъзын егетыжын 1994 шықасы.

Тайф Аұбы апоезия дазхыншыа далагеит еиҳарап иреиҳа атараиурта даңтаз. Рагъхатән иажәинраалақәа қыыпхыны ажурал «Алашара», агазет «Аңсны қаңыш» («Аңсны») рдақъақәа рәкны. Рагъхатәни ишәкәы «Ахәенираалақәа» тыңит 1968 шықасы, уи ала аңхыағаа деицгәртепт. Апоет ифымтәқәа рнылон иара убас ажурнал «Амбаз», агазетқәа «Советская Абхазия», «Етәаңыа», алитературатә ензиг «Ерцахә» ухәа егыртгы. Иажәинраалақәа жәлеки ағылалеит «Аңсуса поэзия антология XX аш.» (Ақәа-Москва, 2001, аитатыжъя - 2009).

Тайф Аұбы еиғағағык иахасабалагы абафхатәра илан. Уи шахәлә иааиршхъан А. Пушкин, М. Лермонтов, Ф. Тиутчев, А. Блок, Л. Озеров, А. Чивилихин, Б. Ахмадулина, Р. Казакова, К. Мхце, Х. Панеш ухәа раЖәенираалақәа апшәаҳа реитагарала. Иккыпхъхъан аңсуса поэзии аңсусуарен ирызку еиуенпүшым аочерккәеи астатақәеи.

Авторс дрымоуп жәаба инареиҳаны ажәенираалақәеи апоемақәен реизгәкәа, урт зегы Ақәа итыхын. Иажәенираалақәа рыхатек еиғауп аурис быйшәа ашқа. Хазы шәкәннән итыхыт: «Вторая жизнь» (Москва, 1983); «Вместо песни». (Ақәа, 1986); «Вместо точек» (Ахәенираалақәеи апоемеи, Москва, 1990).

ит, ахәыцқәа рдумен иазаағеоуп, ғәйнкыларда мариоуп. Т. Аұбы иахыа ихата дхалагыламзарғы, ҳдоуҳатә күлтүра иазынникт хәы-змағам арғиамтәқәа, убри алагы ихъз абиғарақәа ирыцзааует», - ихәйт уи.

Т. Аұбы ипоезия махәт-махәтала ишиеларс, ажәенираалақәа өзықызалақыры рәғахәи нагзаны ишырхәо дағымсит атарауаф - академик В. Кәбәзания.

Апоет иқыта ақнит - Ачандаратән ажъаратән ашкол аихабы М. Аұбы итабул ҳәа реиҳеит ахәйлпаз амфылгар аизаапғас, иахатғылаз, зеалазырхәи зегы.

Иныбжъарш-аажъарш-ны Ачандаратән ашколхыцқәа даара исахъаркны ирыпхъон Т. Аұбы иажәенираалақәа. Урт рхыпхъязарағы дықан Ақәантәни инеиз аргыс - апоет имата Найр Аұбы.

Ахәылпаз ақны рәқазара ддирбейт иара убас Ачандаратән ашкол ақнит еиғауа ахореографиятә гәйт (анаңхәғағы - А. Кәарчелиа) ақәашаа, ашәхәафзәа ргәйт «Ахыышты», насыры Р. Чамагәуа напхәғасы дызмоу араинтә ансамбл «Ритса», В. Тания инаңхаралы Гәдоута еиғауа ахәыцқәа рыхашаратә ансамбл «Аураашы» ухәа егыртгы.

В. Аңанба

Тайф АЦЬБА

АҢСНЫ АГИМН

Итбаауп адунеи, итбаауп, Иагъбеноуп, иагъыпшоуп әкъыхыла. Аңсадғыл атәи даеақзуп - Уи ауп зөгө иреиңү атәила.

Ишәтуаз анцәа иишаз Аңсны Ашхеи амшыни рыбжъара! Назаза иарпхоз иахъзаны Ипшоу ахақәитра лашара!

Уи ихъз-пшени фырхатаре зым, Зықынашықәа иааирала ища! Бирақтас иштыхны псрә зәкәм - Пхъақа, пхъақа инагала ииша!

Ишәтуаз анцәа иишаз Аңсны Ашхеи амшыни рыбжъара! Назаза иарпхоз иахъзаны Ипшоу ахақәитра лашара!

Иахъзонт изызшоу аразкы Ахачхара змоу Аңсынты, Аңсұара иарпшозит зегы, Иартәуент абрі адгъыл тәкыла.

Ишәтуаз анцәа иишаз Аңсны Ашхеи амшыни рыбжъара! Назаза иарпхоз иахъзаны Ипшоу ахақәитра лашара!

АПСУАШӘ

Уа радари, рада гәышша, Иаххаагахьоу шъардагәышшоуп. Иаххаагахьоу ҳаштагәышшам, Аринахыс ҳаштагәышша.

Уа радари, рада гәышша, Ма ҳқыиара гәтәтәгәышша, Уа ҳапсуара, ҳаштәра мызуа, Иахъынзая ҳажәла шыттыца.

Уа радари, рада рхәама, Дгылы жәфани рылпхә ҳама, Ққыни үзәби еидеирбало, Хатеи пхәыси рхәоу еинаало...

Уа радари, хәцира иацло, Уа ҳшәартамхо пашәла-даца, Ианхалымшо уа ихахъзаша, Иааҳамданы пхъақа изгаша.

Уа радари, хәгыра ҳамжъо, Ихаштаплан иааиуа пхамшо: Уа, ҳаламыс, ҳтабырг-хиаша - Ихархаша, изыздырхаша.

Уа радари, ҳашәа պымтәо, Уа радари, ҳамца ғымтәо, Уа, радагыа, рада гәышша, Етәхәашшак ҳатагәышша..

Уа радари, хәцира иацло, Иаххаагахьоу шъардагәышшоуп, Иаххаагахьоу ҳаштагәышшам, Аринахыс ҳаштагәышша.

Уа радари, ҳашәа պымтәо, Уа радари, ҳамца ғымтәо, Уа, радагыа, рада гәышша, Етәхәашшак ҳатагәышша..

Уа радари, хәцира иацло, Иаххаагахьоу шъардагәышшоуп, Иаххаагахьоу ҳаштагәышшам, Аринахыс ҳаштагәышша.

Уа радари, хәгыра ҳамжъо, Ихаштаплан иааиуа пхамшо: Уа, ҳаламыс, ҳтабырг-хиаша - Ихархаша, изыздырхаша.

Уа радари, хәгыра ҳамжъо, Ихаштаплан иааиуа пхамшо: Уа, ҳаламыс, ҳтабырг-хиаша - Ихархаша, изыздырхаша.

Изакәйзеи исыцрымшәо, Сахъцалакгызы ызла сху? Ажәған иалоу, адгъыл икәу, Ма са сәғатдағыны итәаху?

Цъара акыкоуп - акғызы зымшәо, Зегы здирүа, зегы збо.

Цъара акыкоуп - запхъа схырхәо, Цъара акыкоуп - зыгера зго.

Адуниенағ зегы ирыштыу, Зегы ирғызгало ирыхәтоу. Цъара акыкоуп - зеңыза ҳамлац, Цъара акыкоуп - зынза ипшоу.

Ханамыхәогъ ҳәәи қазмыжъуа, Хәағрагъ изаға атакы - Цъара акыкмаз - ҳзыштыузеи, Ҳапсы зтоузеи зынзагы?!

УАПСУАРА УЗАХЫМПЕИТ ҲӘА САЗҲӘЗ ИАХ

Исыздыруам уара уышыңаз, Исыздыруам уара узхыңаз! Сара сапсусара сазхымпейт, Уи саҳыптарәт илақымхеит.

АМФА

Амфа иқәуп астхәа шқәакәа, ҆ыси ҳәыхәи пырпрыуеит. Амфа иқәуп артцу қапа, Ашхыңц дәйкүп, ипшааует.

Амфа иқәуп амра шаша, Амфа иқәуп ашәт афы, Амфа иқәуп ажәа, ашәа, Амфа дықәуп ауағы.

Амфа қағым, амфа еицыхуп, Амфа иқәу - имфа нтәом. Амфа ахынымтәо - уи насыпуп, Амфа хириз - уаҳа схәом!

Цымими ирғиара аеартааует

Алиса Гәажә-пха

■ Абафхатарга злуу аестрадаты шәаҳәафы Цымими Шәмания ирғиара бзина избо, инаигзо ашәақәа згәапхо, чыдала ихъз гәцаралуу азызырсаа ахәапшәаи маңым.

Ашәаҳәаф ирепертуар аћны, апсадгыл абзиабара, апсадгыл ахчара, ан лгәрыра, абзиабарата лирика ухәа ирызку еиуеншым ашәақәа шмацымы, еиң апгәяра рготи илахәыху, алаф ашәақәа.

Хатала, ашәаҳәаф ихата ифуенит иғәи ағынта иаау ажәақәа, лассы-лассы ахәаанырцатәи ашәақәа гәзүү ашәақәа ииаигонит. Аха уи ибафхатарга сисир ала апсуа ажәа ианаало, апсуа-цаа ахатаны, наңынада ахыс ажәе амузыкеи еицаптазаша, еиңыбааны аћатара илшоит.

Ааигәа Цымими Шәмания, еиңырдыруа, бзиягы еиңырбо абырзен ашәа «Аишь». Уи инамаданы ашәаҳәаф ирғиара аайдыланы азаатылараз хара хиңәајәеит Цымими Шәмания.

Хәиңәајәара хәцыркуа Цымими Шәмания изгәеит, ашәа «Аишь» апсуа версия атафра амузыкант, аоранжировка катсаа Абзага Марыхәба ишибзуюро.

«Ашәа «Аишь» амузыкала апсышалда аптара аидеа аңыз-цирк, сыйгатыха ииңиңиңшент Абзага. Уи сәйи азтөнти, иағысабжыгейт сыйгатыса саңхамтырц. Уи ажәеит, мызкы афнүткала «ABZA MUSIC» астудия аћны, Абзага ибзуюрала ашәа «Аишь» ажәақәа алахәыхрагы аңы, апсышалда итаафит. Ари ашәа атафраан хықәкәс иисимиз асценаны аңырғара ақемыз, ус, фундатан гәхәран. Аха «Тик-току» иантаагала хыңхызара раңаала ахәапшәа ибзианы ирыдиркүлөйт. Хәарада, уи агәаҳәара ҳазто акы ауп» – дәхәајәаон Цымими.

Ашәақәа рынгзара, еиңарак зажәенираалақәа ахархәара рышато апоетцәа зустцәада? – хәа хиаңдаат, атак һатдо изгәеит.

– Аћатәи алициен-интернат аћны

аттара аныңтоз, ибашира ашьтах-

тәи ашықаскәа раан ақен. Ап-

ны жәлар рартист Кәаста Констан-

тин-ипа Ченгелия ашәаҳәаралат

хор еиңекааны иман. Сара усқан

ахпратәи акласс ағы стәан. Аңсны

апсуа нбан апъыздаз Дырмит Иа-

сыф-ипа Гәлия сыңтаа 150 шықаса

ихытреи иара убасы агаат «Аңс-

ны» 105 шықаса ахытреи аиубилие

азгәартотт ҳәтиләкни иахбалалак.

Ааигәа Аңснытәи ахәынҭар-

рате университет афилологиатә

факультет ажурналистика аћеша

астудентцәа аттараиртәи еиңыр-

каант Аңсны жәлар рпто Дыр-

мит Гәлии агаат «Аңсны» риүи-

леит шықасхытракәа ирызкыз

агаырьбарат аусмап, гате. Үаңа

астудентцәа азаатылелт Дырмит

ду инысымса, ирыпхеит рхала

еикәдиршәәз Дырмит Гәлия ирғи-

ара иаңкыз ражәахәкәа, иажәе-

ирираала «Сыхаара сиңсүдгүлү

иалху ашәа нарызгейт. Ажәакала,

Дырмит ипъстазаара ахәта хыңыц

аарпшара, уи аеагылахалара реа-

зыршәеит астудентцәа. Дырмит

Гәлия ирғиара еимгеимцаар иа-

лагзаны узазаатылом, аха уи аим-

геимцаар апсуа литература абду

идоуха ақиңкәа иеизхая ирны-

рытә икалеит. Миха Лакраба Дыр-

мит Гәлия изкны 1919 шықасы

иифыз иажәеинраала «Ушнеиша

уиңи» ахәаҳәаф ишырхо еиңш

аңаңыз шәаҳәафы ииңи

иаңыз шәаҳәафы ииңи

</div

Аңсны дазыштахәсән

Адоухатә тынха ду

■ "Унхартә еипш апстазаара
аредакция азур ауп афра тақыс
иамоу. Убри ауп сара снапы зла-
кулы" - ҳәә ифшан апоет, апро-
заин, ажурналист, аудиожурналист
усзуғы Фазиль Абдул-ип,а Искан-
дер.

Хүхъ иаагоу ихшығзцарап ипстазаара анығшуюйт ххәар ҳалшо-
ит, избанзар инижкызы ифымта қай-
матқәа аамта егъа царғы ипсранны
иқам, урт ишырныңшыңыр ирнүй-
шлюйт апстазаара агәенсисбжъ.

Ф.А. Искандер дийт март 6, 1929
шықаса рзы. Ихәйчара ихигон
Акәа, архынра пешвәра ҳәа дңон
Чагъамка ианшыцәа рахъ. Иахъазы,
Искандер избоурала Чагъам адун-
неи зегъы иадыруа тыңны иқалеит,
уақуп ашәкәйфы ифирхата хада-
Сандробы нхарта тыңы иахы-
залихыз. Ҳәара атахума, апсу қытә

анхара, абзазара, апшұзара үхәа
ашәкәйфы ихатара ашықәйргы-
лараөи иааннакыло атып, мачым.
Чагъамтәи апстазаара рнышшу-
еит имачымкәа икалам иңғылцыз
иофымтақәагы. Сахъаркыратә қа-
зара дула иаңитказ арғиамтакәа
ијәлар ығәтәхәвзирақа руబа-
лоит, убри азоуп урт ирышхө ир-
заигәуы акы ақенын рғәағы изынхо.

Апроза ағы еипш апесизағы. Ф. Искандер илша раңауп. Иара
икалам иңғылцит: "Совесть", "Ночь и
день", "Формула розы", "Огонь вода и
медные трубы", "О матери", "Ежеви-
ка" үхәа жәпакы ҳәы змазам ажә-
ириалақа.

Ифымтақәа рфырхата хадақәа
Аңсны иузақәимтхо иадхәалоуп,
иаҳәәп еиңидыруа Сандро иоума,
мамзар аққыны ҳәычы Чыкъ иоума,
насгы урт злахәу ахтысқәа зегъы
арақуп иаҳымғаңыса.

Зөмітқәа ақырза иғәзара-
ку Ф. Искандер иаҳа ипсы таны
диқақтый ихытуан 95 шықаса. Иара
нирамш инамаданы ааигәа Аңс-

нитәи ахәынтыккәрратә университет
афилологиаты факультет иара ихъз
зху аудитория ақны имфаңган агә-
лашшәаратә ҳәылпәзә. Аусмфаңгатә
хәзыркүа Ф. Искандер ирғиаратә
мәғда дахцәжәеит аурыси ахәа-
нырцәти алитеттурақа ркафедра
анапхгағы, адоцент Натела Бахши.
Иара убас, Искандер изкызы ажәа
зхәәз дыруаңзәкүп аурыси ахәа-
нырцәти алитеттурақа ркафедра
артағы еиҳабы Елена Кобахшия.

Елена Кобахшия дазаатғыле-
ит Искандер Мушни Лашәрия
иаҳа ииғыз ашәкәы, уи иағәйло-
уп абрив ағызы ацәаңақәа: "Амилат
хәычы ақаазара амилат дүкәа ре-
ијүштәкәа атакы амоуп. Уи зыбз-
уруо ақене икоуп амилат ҳәычы рто-
урх, рыламыс, ырлапт аиқырхара
анырлыш. Уи еиңш икоуп ажәлар
егырт ажәларқәа ртас-қыбз аныр-
ра ынтағтар алшоит. Аиша зыфуа
ашәкәйфөздә зегъе реиңш абрив са-
ра ағаенізхара снатот" - ҳәа ижәлар
дрыхцәажәон еснагы Фазиль Аб-
дул-ип,а Искандер. Иара иғәпхәа
хықәкыс иқәғылаз Аңсны ахъз ат-
гара ақен, уи шыахлатақәа илир-
шешеит.

Фазиль Абдул-ип,а еснагы ихәон
"Сара соурыс шәкәйфоп, аха Аңс-
ны сазыштахәафоп" - ҳәа азгәрт-
еит иқәғылоз. Иара убас, ахъелпәз
иаҳаңаңыз идирбән Ф. Искандер
ипстазааре ирғиаратә мәғеи
зынғуша Ибрагим Чқадуа итихыз
адокументалтә фильм.

Астудентцәа гәаҳәара дула
иаңхәйт Искандер ироманқәа
"Сандро из Чегема", "Детство Чи-
ка" ркынтыи ациптәхахақәа, иаҗәе-
ириалақәа, иафоризмқәа.

Акырза иғәйлтәаан Фазиль
Искандер иғәләшәара иақызы
ахъелпәз. Уи тәын иара иаҗәа
лығшашақәа рыла. Астудентцәа ир-
ныруан иара ихәыцрақәа. Фазиль
Искандер ирғиаратә мәғда даараза
иңбауп, иара адунеитә литература
иаӡынижкыт ибағхататера иаҳылтыз
хәы змазам асымта қайматқәа. Ари
ажәлар зегъы рзы доуҳатә ын-
ха дууп.

Рыртцағаңа иридырныхәалоит.
«Харғын убас, астудентцәа ҳаҳъз-
ла ари амш шәыдаңыхәалоит
хартцағаңа хүнниверситет артцағратә
еилаазаара, иара убас атыпхәа. Ишәзенійхашылт ағаабзиара, аман-
шәларда, аныхәатә гәәлақазаара,
ишәзігәакуу рыпхарра шәынца-
зантай! Шәыпстазаарақын
иақаңааит ағәиргәреи алахә-
хреи зуу ахтысқәа!» - ҳәа азгәато
астудентцәа аусмфаңгатә ҳаңдыр-
кит. Ахъелпәз гәүлтәаан аағынта
ағәлақазаара зуу ашәкәеи ажә-
ириалақәеи рыла. Иара убас, асту-
дентцәа иқәдиргылелт ачареи аиу-
мори зтад асенин маңқәа. Иумбар
залшомызт уи артцағаңа ргәаляқа-
заара шыштынахыз, даараза рғәи
ишаҳәэз. Астудентцәа изларылшоз
ала реазыршәеит артцағаңаи афи-
лологиатә факультет ақны атара
этто атыпхәаи рыххә гәүрға-
рыла амфаңгара.

Абасала, шәышыкәа рапхья
аҳәса рзинкәа рзы ыркәпара
иаҳылғиааит иаҳа шәтыла ифы-
чуу, гәеизхәрлиа итәу март 8. Ари
аныхәа рызкуп ҳанаңа, ҳандуңа,
хаҳашыңа, ҳартцағаңа.

Март ааба аныхәа инамаданы
Аңснытәи ахәынтыккәрратә университе-

т афилологиатә факультет астудент-

цәа рыртцағаңа аныхәа рыдир-

ныхәаларц өиңиркааит аныхәатә

хәылпәз. «Иахъатә аныхәа ла-

ша шаадныхәалаз» ҳәа зегъы ра-

нацәа, рандуңа, раҳәшьцәа,

Мадина Амчұха,
ААУ афилологиатә факультет
ажурналистика ақәша
афбатәи акурс астудент

Ақаза ииубилеи

Ихыркәшахеит аицлабрақәа

**■ Ихыркәшахеит Аңсны ашах-
матқәа Рфедерация апреди-
дент 70 шықаса ихытцаа иақ-
ны еиқааз, хымш имфаңысуаз
ашахматқәа рзы атурнир.**

Атурнир хада рхы аладырхәйт
Аңсны арекионқәа зегъы ркынтыи
40-фык ашахматистцәа.

Актәи атып ааникылеит Кәа-
рацхъелиа Тристан (ак. Акәа),
афбатәи атып - Табариан Артиом
(ак. Акәа), ахпратәи атып - Карапе-
тиан Альберт (ак. Гәдоута).

Аветеранцәа рыбжъара актәи
атып ааникылеит Минасиан Сер-
гей (ак. Очамчыра), афбатәи атып -
Нақопиа Борис (ак. Акәа), ахпратәи
атып - Пак Леонид (ак. Гагра).

16 шықаса зхымтыц арпарцәа
рыбжъара актәи атып ааникылеит
Хәирхамал Аинар (ак. Очамчыра),
афбатәи атып - Багателиа Нестор
(ак. Акәа), ахпратәи атып - Ағынцын-
шыл Аскар (ак. Акәа).

16 шықаса зхымтыц атыпхәацәа
рыбжъара актәи атып ааникылеит
Лакәтата-пх Сарида (ак. Акәа),
афбатәи атып - Каменская София
(ак. Шәача), ахпратәи атып - Лакоба
Сария (ак. Гәдоута).

Атурнир Аңсны ағәри аспорти
русқәа рзы Ахәынтыккәрратә еилаки
Акәа ақалақ Ахадара ағәри аспорти
русқәа рзы Аусбартен иқартаз
адыларала имфаңысуан.

«Поедем поедим» – дағазнык Аңсны

НТВ атыхратә гәып

**■ Аканал НТВ атыхратә гәып,
ақыафурта «Нартаса» ағы еиңиды-
руа ачаша – «лодочка» шырзуа
тырхеит.**

Атыхракәа пшымш имфаңысу-
ит. Апрограмма ахәтәиа руак бзып
акытап, асаркыя иалху ацха ахыкоу
«Аңсна штағы» итыххойт.

Апрограмма «Поедем поедим»
апродиүссер Екатерина Григорьевич,
адырратарағы атурстцәа макананзы
цқыа ирзымдыруа атыпқа - «Аға-
атшәа иаттәа» («Зелёный каньон»),
«Х-чунак» («Три котла»), азхырғыса
«Адауы» (водопад «Великан») дыр-
бара шазхынгәету азы адирра
қалтцеит.

Апрограмма «Поедем поедим»
апродиүссер Екатерина Григорьевич,
адырратарағы Аңсны итырхыз афбатәи
атыжынта ауп.

«Фышикәа рапхья арақа иа-
ра убастақыа апограмма тиқхъян

имфаңғаф Аңсны итырхыз афбатәи
атыжынта ауп.

Ари атыхра Федерико Арнальди
имфаңғаф Аңсны итырхыз афбатәи
атыжынта ауп.

«Фышикәа рапхья арақа иа-
ра убастақыа апограмма тиқхъян

имфаңғаф Аңсны итырхыз афбатәи
атыжынта ауп.

«Фышикәа рапхья арақа иа-
ра убастақыа апограмма тиқхъян

имфаңғаф Аңсны итырхыз афбатәи
атыжынта ауп.

«Фышикәа рапхья арақа иа-
ра убастақыа апограмма тиқхъян

имфаңғаф Аңсны итырхыз афбатәи
атыжынта ауп.

«Фышикәа рапхья арақа иа-
ра убастақыа апограмма тиқхъян

имфаңғаф Аңсны итырхыз афбатәи
атыжынта ауп.

«Фышикәа рапхья арақа иа-
ра убастақыа апограмма тиқхъян

имфаңғаф Аңсны итырхыз афбатәи
атыжынта ауп.

«Фышикәа рапхья арақа иа-
ра убастақыа апограмма тиқхъян

имфаңғаф Аңсны итырхыз афбатәи
атыжынта ауп.

«Фышикәа рапхья арақа иа-
ра убастақыа апограмма тиқхъян

имфаңғаф Аңсны итырхыз афбатәи
атыжынта ауп.

«Фышикәа рапхья арақа иа-
ра убастақыа апограмма тиқхъян

имфаңғаф Аңсны итырхыз афбатәи
атыжынта ауп.

«Фышикәа рапхья арақа иа-
ра убастақыа апограмма тиқхъян

имфаңғаф Аңсны итырхыз афбатәи
атыжынта ауп.

«Фышикәа рапхья арақа иа-
ра убастақыа апограмма тиқхъян

имфаңғаф Аңсны итырхыз афбатәи
атыжынта ауп.

«Фышикәа рапхья арақа иа-
ра убастақыа апограмма тиқхъян

имфаңғаф Аңсны итырхыз афбатәи
атыжынта ауп.

«Фышикәа рапхья арақа иа-
ра убастақыа апограмма тиқхъян

имфаңғаф Аңсны итырхыз афбатәи
атыжынта ауп.

«Фышикәа рапхья арақа иа-
ра убастақыа ап